

Broj: X-KRŽ-05/96-1**Sarajevo, 29.09.2008. godine****U IME BOSNE I HERCEGOVINE!**

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela I za ratne zločine, sastavljenom od sudija Vukoje Dragomira kao predsjednika vijeća, te sudija Vučinić Hilme i Marie Tuma, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne saradnice Hababeh Medine, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Pekez Mirka sina Špire, Pekez Mirka sina Mile i Savić Milorada sina Ljupka, zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tač. c) i f) u vezi sa članom 29. i članom 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), odlučujući po žalbama branilaca optuženih, izjavljenim protiv presude Suda Bosne i Hercegovine broj X-KR-05/96-1 od 15.04.2008. godine, na sjednici održanoj u prisustvu tužitelja Tužilaštva BiH, Lečić Mirka, optuženih lično i njihovih branilaca, i to advokata Čvoro Slavice branioca prvooptuženog, advokata Panić Duška branioca drugooptuženog, te advokata Pantić Nebojše branioca trećeoptuženog, dana 29.09.2008. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

I Žalba branilaca optuženog Pekez Mirka sina Mile, advokata Panić Duška i Radulović Predraga **odbija se kao neosnovana**, te se presuda Suda BiH broj X-KR-05/96-1 od 15.04.2008. godine u dijelu koji se odnosi na ovog optuženog **potvrđuje**.

II Žalbe branioca optuženog Pekez Mirka sina Špire, advokata Čvoro Slavice i branioca optuženog Savić Milorada, advokata Pantić Nebojše, **se uvažavaju** i presuda Suda BiH broj X-KR-05/96-1 od 15.04.2008. godine u dijelu koji se odnosi na ove optužene **ukida**, te se u tom dijelu određuje održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja Odjela I za ratne zločine Suda BiH.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Suda Bosne i Hercegovine (Sud BiH) broj X-KR-05/96-1 od 15.04.2008.godine, optuženi Pekez Mirko sin Špire, Pekez Mirko sin Mile i Savić Milorad sin Ljupka su oglaseni krivim da su radnjama opisanim u izreci navedene presude počinili krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173.stav 1. tačka c) i f) u vezi sa članom 29. KZ BiH i članom 180. stav 1. KZ BiH.

Za navedeno krivično djelo prvostepeni sud je optuženog Pekez Mirka sina Mile osudio na kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od dvadeset i devet (29) godina, a optužene Pekez Mirka sina Špire i Savić Milorada sina Ljupka na kazne dugotrajnog zatvora u trajanju od po dvadeset i jednu (21) godinu, te im je na osnovu člana 56. KZ BiH u izrečenu kaznu uračunato vrijeme provedeno u pritvoru, počevši od 01.11.2007. godine, pa nadalje.

Optuženi su primjenom člana 188. stava 4. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH) oslobođeni dužnosti nadoknade troškova postupka, dok su oštećeni Zobić Nuriya, Bajramović Zejna, Karahodžić Omer, Mutić Fahrija i Zobić Subhudin, primjenom člana 198. stav 2. ZKP BiH sa imovinskopravnim zahtjevima upućeni na parnicu, kao i oštećeni Bajramović Mustafa i srodnici ubijenih civila.

Protiv navedene presude žalbe su u zakonskom roku izjavili branioци sva tri optužena.

Branilac prvooptuženog Pekez Mirka sina Špire, advokat Čvoro Slavica u žalbi dostavljena Sudu dana 06.06.2008. godine ukazuje na bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i povredu krivičnog zakona s prijedlogom da se napadnuta presuda preinači i optuženi oslobodi od optužbe ili da se ista ukine i odredi održavanje pretresa.

Branioци drugooptuženog Pekez Mirka sina Mile, advokati Panić Duško i Radulović Predrag žalbom izjavljenom dana 09.06.2008. godine pobijaju presudu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i odluke o krivičnoj sankciji predlažući da se žalba sa cjelokupnim spisom dostavi na uvid i razmatranje vijeću Apelacionog odjeljenja kome se predlaže da istu uvaži i rješenjem ukine prvostepenu presudu i odredi održavanje pretresa, ili da preinači prvostepenu presudu i optuženom izrekne manju kaznu.

Žalbu na presudu je dana 09.06.2008. godine izjavio i branilac trećeoptuženog Savić Milorada, advokat Pantić Nebojša i to zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k), povrede krivičnog zakona iz člana 298. tačka d) i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. stav 1., sve ZKP BiH sa prijedlogom da se žalba sa cijelim spisom dostavi Apelacionom odjeljenju Odjela I Suda BiH kome predlaže da istu uvaži, presudu ukine i odredi održavanje pretresa.

Tužilaštvo nije uložilo žalbu, ali u odgovoru na predmetne žalbe odbrane ističe, između ostalog, da su svi žalbeni razlozi optuženih neosnovani, odnosno da je Sud pravilno primjenio odredbe Krivičnog zakona BiH iz 2003. godine - materijalno pravo, da je presuda razumljiva i da nije protivrječna razlozima koji su navedeni u presudi, te da sadrži sve razloge o utvrđenim odlučnim činjenicama, te predlaže da se navedene žalbe izjavljene protiv presude Suda BiH broj: X-KR-05/96-1 od 15.04.2008. godine presudom odbiju kao neosnovane i potvrdi prvostepena presuda.

Na sjednici Apelacionog vijeća, održanoj dana 29.09.2008. godine, u smislu člana 304. ZKP BiH, odbrana je izložila žalbe, a Tužilaštvo dalo odgovor na iste.

Branilac prvooptuženog je u cjelosti ostala kod svojih navoda iz žalbe, uz detaljan osvrt na razloge koji upućuju na bitne povrede odredaba krivičnog postupka, kao i pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, kojim navodima se optuženi pridružio, moleći da sud uzme u obzir koji Pekez je gdje bio u inkriminisanom periodu, uz obrazloženje da on i drugooptuženi imaju isto ime.

Branilac drugooptuženog je ponavljajući razloge iz žalbe, stavio akcenat na osporavanje prava na odbranu njegovom branjeniku, a iz razloga što optuženi Pekez Mirko sin Mile do

stupanja optužnice na pravnu snagu nije bio u psihofizičkom stanju da se adekvatno brani, pa je propustio određene pogodnosti kao što je priznanje krivnje, predlažući da se postupak vrati u početnu fazu kako bi optuženi ostvario svoje mogućnosti, jer je isti u momentu kada je postao svjestan izrazio želju za saradnjom sa tužilaštvom i doprinosom postupku.

Branilac trećeoptuženog je ostao kod navoda iz žalbe, kao i Tužilaštvo kod navoda datih u odgovoru na predmetne žalbe.

Nakon što je ispitalo pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda, shodno članu 306. ZKP BiH, Apelaciono vijeće je donijelo odluku kao u izreci iz slijedećih razloga:

I - Žalbene navode branilaca optuženog Pekez Mirka sina Mile, a koji se svode na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje u smislu odredbe člana 299. stav 1. ZKP BiH, povredu krivičnog zakona iz člana 298. tačka d), kao i nepravilnu odluku o krivičnoj sankciji u smislu člana 300., sve ZKP BiH, ovo vijeće je našlo neosnovanim, te stoga u ovom dijelu pobijanu presudu potvrdilo.

Naime, pobijanom presudom optuženi Pekez Mirko sin Mile oglašen je krivim za počinjenje radnji i djela koje mu je optužnicom stavljeno na teret, odnosno da je zajedno sa ostalom dvojicom optuženih, a sva trojica kao dio organizovane grupe naoružanih ljudi, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba, učinio ubijanja i namjerno nanošenje osobama snažnog tjelesnog, duševnog bola, povrede tjelesnog integriteta i pljačku imovine na način opisan u izreci presude. Ovakvu odluku prvostepeni sud je donio nakon savjesne i sadržajne ocjene svakog dokaza pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, koji su izvedeni na glavnom pretresu, te prethodno analizirajući navode optužbe i odbrane, a koju ocjenu je i Apelaciono vijeće našlo pravilnom i potpunom, a što će detaljno biti obrazloženo u nastavku.

I a) Naime, slijedom žalbenih navoda, esencija dijela žalbe kojim se prvostepena presuda pobija iz razloga pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja svodi se na tezu po kojoj je sud na temelju proizvoljnih hipoteza utvrdio da je drugooptuženi „učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu ubijanja i pljačkanja civilnog stanovništva muslimanske nacionalnosti iz sela Ljoljići i Čerkazovići...“, zatim da nije do kraja razjašnjeno učešće ovog optuženog u svim radnjama izvršenja predmetnog krivičnog djela, naročito u radnji ubijanja civila, te da je sud nerazložnom ocjenom prihvaćenih dokaza Tužilaštva učinio propust da iste cijeni prema stvarnom odnosu drugooptuženog prema krivičnom djelu ratnog zločina protiv civilnog stanovništva.

Detaljnom analizom sadržaja presude i svih dokaza ponaosob i u njihovoj međusobnoj vezi, ovo vijeće nalazi da se radi o neutemeljenim tvrdnjama koje nemaju podlogu u, po ocjeni Vijeća, pravilno i potpuno utvrđenom činjeničnom kompleksu pobijane presude koja posjeduje valjane i prihvatljive razloge o svim odlučnim činjenicama na osnovu kojih je donesena odluka u odnosu na ovog optuženog.

Prije svega, pobijana presuda prije nego je donijela konačan zaključak da postoji krivica optuženog Pekez Mirka sina Mile za radnje koje mu se optužbom stavljaju na teret, je izvela sve relevantne dokaze, pa su tako u toku prvostepenog postupka na ove okolnosti saslušani

svjedoci optužbe: Zobić Nurija, Borka Oparnica, Nišić Dragan, Ždrnja Dragan, Mutić Fahrija, Jandrić Nedeljko, Savić Pero, Bajramović Zejna, Karahodžić Omer, Zobić Subhudin, Todorčević dr. Rajko, vještak Žujo dr. Hamza, specijalista sudske medicine iz Sarajeva, te dodatni svjedok Perlaš Miroljub, kao i svjedoci odbrane, između ostalih: Nikolaš Nikola, Jandrić Nedeljko, Topić Jovo, Jovo Prole, Radić Vlajko, Rosić Bosiljka, te prvo i drugo optužene u svojstvu svjedoka, pri čemu je njihove iskaze, kao i prezentiranu objektivnu dokumentaciju, raspravno vijeće cijenilo u svemu u skladu sa odredbom člana 281. stav 2. ZKP BiH.

Naime, pored nespornosti egzistencije tri od četiri opšta elementa (*chapeau*) krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. ZKP BiH (da je djelo učinjeno kršenjem odredbi međunarodnog prava, na način da je počinjenje djela usmjereno protiv civilnog stanovništva, dakle osoba koje ne učestvuju u oružanom sukobu ili su položile oružje ili su onesposobljene za borbu, i koje su zaštićene odredbama Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12.08.1949. godine, da se isto kršenje odvijalo u vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije i da djelo počinioca ima vezu (nexus) sa tim ratom, oružanim sukobom ili okupacijom), Vijeće je i četvrti, osporavani, element (da počinilac mora poduzeti radnju izvršenja ovog djela koja se sastoji u činjenju ili naređivanju nekih od radnji alternativno postavljenih u podtačkama ovog člana) našlo osnovanim i utemeljenim. Van razumne sumnje je utvrđeno, a na temelju izvedenih dokaza, da je optuženi Pekez Mirko sin Mile poduzeo radnje izvršenja ovog djela, odnosno da je aktivno učestvovao, kao saizvršilac, u odvođenju, pljačkanju i konačno ubijanju civila bošnjačke nacionalnosti u vrijeme, na mjestu i na način opisan u izreci prvostepene presude.

Analizu ovog posljednjeg elementa potrebno je započeti od postojanja zajedničkog zločinačkog plana, saznanja i učešća optuženog u realizaciji istog. Svjedok Savić Pero je u svom iskazu detaljno opisao zbivanja na zadušnom ručku, koji je predstavljao poprište nastanka zajedničkog plana za kasnije počinjene zločine, a manifestovao se u pozivu Jandrić Jove upućenom svim prisutnim licima na osvetu smrti poginulog vojnika Savić Rade, te na likvidaciju muslimana, a koje riječi su svi, prema tvrđenju ovog svjedoka, jasno mogli čuti, obzirom da je Jandrić Jovo tom prilikom bio vrlo glasan. Prisustvo zadušnom ručku nije osporavao ni sam optuženi u svom iskazu datom pred sudom.

Dakle, ovo vijeće dijeli mišljenje prvostepenog suda o postojanju zajedničkog plana i namjere kod svih učesnika predmetnog zločina, koju namjeru je dijelio i optuženi kao pripadnik organizovane grupe naoružanih ljudi, čije djelovanje je bilo usmjereno ka realizaciji tog plana. Sve i da na samom početku nije znao za jasne namjere Jove Jandrića, mogao je kasnije, prema svim okolnostima koje su uslijedile predvidjeti stvarni cilj, a to je ubijanje preostalog muslimanskog stanovništva iz sela Ljoljići i Čerkazovići.

Šta više, Vijeće nalazi da on jeste znao za konačni ishod i posljedicu plana i to od ranih faza realizacije istog, i dijelio je zločinačku namjeru ostalih učesnika da se u konačnici izvrši likvidacija okupljenog civilnog stanovništva, a što se može zaključiti iz svih radnji poduzetih od strane optuženog te kritične večeri, kada je skupa sa ostalim naoružanim istomišljenicima, skupinu bespomoćnih civila, muškaraca, žena, djece, svojih komšija, vodio u sigurnu i neizbježnu smrt. Sve okolnosti su te noći ukazivale da optuženom nije mogao ostati nepoznat krajnji ishod. Naime, sve se dešavalo u noćnim satima, između 21 i 22 sati, kada grupa naoružanih vojnika dolazi u kuće civila, neovlašteno ih istjeruje, lišava slobode i ne vodi ih u Policijsku stanicu, radi eventualnog ispitivanja, već ih pod oružanom

pratnjom, udarajući ih, vrijeđajući ih i indirektno im stavljajući na znanje da će biti pobijeni, odvođe na usamljeno mjesto, koje samo po sebi ima simboliku stradanja, što sve upućuje na logičan zaključak kakav će biti usud tih ljudi.

S tim u vezi, vrlo je jasan subjektivni odnos optuženog prema počinjenom krivičnom djelu, i isti se nikako ne može podvesti pod njegovu neslaganje sa počinjenim djelom odnosno nastupjelim posljedicama, kako to bezuspješno odbrana pokušava prezentirati u žalbi, već naprotiv, radi se o aktivnom učešću optuženog i njegovoj svijesti i htijenju nastupanja zabranjenih posljedica.

Prvostepena presuda podastire vrlo jake i uvjerljive činjenice iz kojih se izvodi postojanje kako intelektualnog tako i volunтарыškog elementa na strani optuženog u pogledu njegovog učestvovanja u aspektu realizacije zajedničkog plana, njegovog *nexusa* sa istim, kao i nastupanja projektovanih posljedica tim zajedničkim planom.

Naime, iz iskaza svjedoka Savić Pere kao i Perlaš Miroljuba, slijedeći njihov primjer, nedvojbeno proizilazi zaključak da je postojala mogućnost suprotstavljanja i neprihvatanja zločinačkog plana iznesenog od Jandrić Jove. Ova dva lica su u znak neslaganja sa iznesenim planom likvidacije bošnjačkih civila ustala, i napustila zadušni ručak toga dana, pokazujući pozitivan primjer svima onima koji se takođe nisu slagali sa zločinačkom namjerom. Slijedom navedenog sam po sebi nameće se zaključak da je postojao način da se izbjegne učešće u implementaciji monstruoznog plana, a ovo su bili samo neki od načina. Dakle, da je optuženi zaista htio distancirati se od realizacije zločinačke zamisli, mogao je to učiniti, u bilo kojoj fazi prije ostvarenja konačnog cilja.

Nije bilo nemoguće usprotiviti se naređenjima opasnog Jove Jandrića, kako ga odbrana karakteriše, pogotovo imajući u vidu da optuženi nije bio pod njegovom direktnom komandom, obzirom da je Jovo Jandrić vršio dužnost komandira odjeljenja Policijske stanice, rezervnog sastava na tom području, a optuženi bio pripadnik Vojske RS, što je nesporno utvrđeno kako iz materijalne dokumentacije, tako i iz iskaza samog optuženog. Naprotiv, optuženi Pekez Mirko sin Mile, ne samo da jeste subjektivno htio nastupanje projektovane posljedice, već se cijelo vrijeme, pored Jove Jandrića, isticao po svojoj svireposti među ostalim učesnicima, pokazujući svoju zločinačku namjeru, za što postoji veoma uvjerljiva činjenična potkrijepljenost prvostepene presude, izvedena iz iskaza preživjelih svjedoka.

Pa tako, svjedok Zobić Nuriya, koji je prepoznao optuženog u sudnici kaže da je kritične noći jasno, među naoružanim licima koja su ih izvodila iz kuća, vidio i optuženog, kojom prilikom je držao upereno oružje u svjedoka. Kasnije u koloni dok su sprovedeni, ovaj svjedok se prisjeća i da je optuženi sve vrijeme držao cijev puške uperenu u njegovu glavu. Svjedok Mutić Fahrija, koji je takođe preživio streljanje, svjedoči o odvođenju iz kuće, kada je pred vratima ugledao naoružane Jovu Jandrića i optuženog sa automatskim puškama, te nakon što su izvedeni iz kuća i nakon što je kolona započela kretanje optuženi je naredio svjedoku da zove oca koji je pobjegao, prijeteći da će ga ubiti, koje navode potkrepljuje i iskaz svjedoka Karahodžić Omera. Svjedok takođe ističe da su naoružana lica putem tukla Omera i Šeću, a koliko je mogao vidjeti tukli su ih optuženi Pekez Mirko sin Mile i Jovo Jandrić. Ova činjenična okolnost jasno upućuje na upornost optuženog Pekez Mirka sina

Mile u realizaciji njegovog zločinačkog nauma, odnosno ona do pune jasnosti, ukazuje na subjektivne sadržaje objektivnog čina kojeg je preduzeo sa ostalim saizvršiocima.

Dakle, pored iskazane surovosti, iz navedenog nesporno proizilazi da je optuženi učestvovao u odvođenju civila od njihovih kuća do mjesta zločina, što ni sam optuženi ne spori, kao ni učešće u pljački. Potrebno je i na ovom mjestu istaknuti ponašanje optuženog prilikom pljačkanja kada je, nakon pitanja upućenog zarobljenim civilima „ko ima cigara“, opsovao im „majku balijsku“.

Ono što se po žalbi ukazalo spornim jeste učešće optuženog u strijeljanju civila, koje navode Apelaciono vijeće nalazi u potpunosti neosnovanim, cijeneći da je prvostepeni sud pitanje dokazanosti počinjenja inkriminisane radnje ubijanja civila od strane optuženog, a time i njegove krivične odgovornosti, riješio na zadovoljavajući način, produbljenom analizom kako je to imperativno predviđeno odredbom člana 290. stav 7. ZKP BiH.

Naime, pobijanom presudom je iznesena valjana i iscrpna argumentacija temeljem koje je van razumne sumnje utvrđeno da optuženi Pekez Mirko sin Mile jeste direktno poduzeo radnju ubijanja civila, u vrijeme i na način kako je utvrđeno izrekom presude.

Na ovu okolnost svjedočili su preživjeli svjedoci: Zobić Nuriya, Mutić Fahrija, Bajramović Zejna i Karahodžić Omer, čiji su iskazi u potpunosti usaglašeni i daju jednu cjelovitu sliku stravičnog događaja strijeljanja civila, koji događaj je utvrđen nespornim, kao i učešća optuženog u radnji izvršenja predmetnog zločina, čime se obara teza odbrane o njegovom pukom prisustvu na mjestu stravičnog događaja.

Svjedok Zobić Nuriya, čije svjedočenje ima snagu neposrednog dokaza, opisuje postrojavanje civila uz ivicu jarka na mjestu gdje će biti strijeljani, po naredbi Jandrić Jove, leđima okrenutim naoružanim licima, nakon čega je na komandu istog uslijedilo pucanje. Svjedok je nakon toga pao u jarak, a kada je nakon pola sata došao svijesti shvatio je da je ranjen, te se takođe sa preživjelim Bajramović Mustafom uputio u šumu.

Vrlo bitnim i relevantnim za utvrđenje učešća optuženog u strijeljanju civila, ovo vijeće, kao i prvostepeno, nalazi svjedočenje svjedoka Mutić Fahrije, koji je na jasan i nedvosmislen način opisao strijeljanje, kao i dolazak optuženog Pekez Mirka sina Mile na ivicu jarka, kojom prilikom je repetirao oružje i ispalio još jedan metak u Bajramović Mustafu (sin Alije), koji još uvijek nije bio mrtav nakon strijeljanja. Ovaj svjedok je takođe na glavnom pretresu izjavio da prepoznaje optuženog i da je on bio glavni, što sve u vezi sa ostalim dokazima i ovo vijeće nalazi nepobitnim dokazom o učešću optuženog.

Stoga u potpunosti ne stoje navodi u kojima se ističe da u postupku osim izjave Mutić Fahrije nema ni jedne izjave kojom bi se optuženi mogao označiti kao izvršilac predmetnih ubistava. Naime, izjava svjedoka Karahodžić Omera koji je izjavio da je čuo nakon pucnjave koju je preživio pretvarajući se da je mrtav, da neko govori „Mirko otvori jedan rafal jak“, što je kako svjedok pretpostavlja upravo on i uradio, te se začuo zvuk paljbe, nakon čega je svjedok pogođen, a zatim ga je optuženi udario kundakom u glavu gledajući je li živ, potkrijepljuje iskaz prethodnog svjedoka, što sve ukazuje da se predmetni navodi odbrane neutemeljeni i netačni.

Apelaciono vijeće nalazi, da su svi provedeni dokazi po svom sadržaju i kvalitetu pravilno cijenjeni kako pojedinačno tako i vezi sa ostalim dokazima i da su na osnovu takve ocjene izvedeni zaključci o dokazanosti činjenica o inkriminaciji optuženog.

Prevashodno, Vijeće vrlo uvjerljivim i dosljednim nalazi iskaze pomenutih svjedoka, pogotovo kada se uzme u obzir da su ti ljudi preživjeli golgotu i stradanje koji se teško brišu iz sjećanja, i čiji svaki detalj ostaje duboko urezan u pamćenju preživjelih osoba. Duboka psihološka trauma i ljudska tragedija, koju su doživjela ova lica, a koja nadilazi normalna i uobičajena ljudska iskustva i spoznaje, u stanju enormnog straha, u momentu kada iščekuju izvjesnu smrt, čije nastupanje ničim ne mogu spriječiti, zasigurno predstavlja neizbrisiv događaj za svakog od njih.

Ovo pogotovo imajući u vidu da oba pomenuta svjedoka, zasigurno ne slučajno, već temeljem onoga što su vidjeli i što im se duboko urezalo u pamćenje, opisuju pomenute detalje u vezi sa optuženim (kao i Jovom Jandrićem), a što odgovara i naprijed iznesenom zaključku da se optuženi pored Jove Jandrića isticao po svojoj surovosti u realizaciji predmetnog zločinačkog plana, odnosno najaktivnije doprinosa ostvarenju istog.

Po mišljenju Vijeća navedeno potkrijepljuje i činjenica da preživjeli svjedoci ne označavaju specifične radnje drugih lica vezane za ubijanje civila, pa ni druga dva optužena, jer kako kažu nisu sigurni ili se slabo sjećaju, što vrlo jasno ukazuje na zaključak da isti svjedoče o nečemu što su uistinu vidjeli i doživjeli, a ne o naknadno naučenom događaju ili pokušaju da se optuženi neosnovano inkriminira, samo da bi neko odgovarao.

Dakle, ukoliko se uzme u obzir da je nespornim utvrđeno prisustvo optuženog na mjestu egzekucije civila, kao i njegova iskazana zločinačka namjera i isticanje u realizaciji iste, zatim cijeneći iskaze pomenutih svjedoka vjerodostojnim i u cjelosti istinitim, nesporno se dolazi do zaključka da sve ove okolnosti posmatrane u svojoj međusobnoj vezi, dovode do stvaranja uvjerljive slike o direktnom učešću optuženog u radnji ubijanja 23 civila bošnjačke nacionalnosti, i ranjavanju 4 osobe od 5 lica koja su preživjela, u vrijeme, na mjestu i na način kako je utvrđeno izrekom presude.

S tim u vezi, prvostepena presuda je na vrlo jasan i zadovoljavajući način izdiferencirala kako odnos optuženog prema onome što je učinjeno, tako i njegove radnje izvršenja u odnosu na ostale učesnike, među kojima i radnju ubijanja, što je predstavljalo osnov za primjenu člana 29. KZ BiH, odredbom kojeg člana se zahtijeva da ako je više lica oglašeno krivim da su izvršili krivično djelo kao saizvršioc, dakle kao izvršioc u vlastitom djelu, prethodno se u izreci presude moraju navesti radnje izvršenja za svakog saizvršioca ponaosob, jer od opisa tih radnji ovisi i postojanje saizvršilaštva i primjena citiranog člana. Jasnom diferencijacijom radnji ovog optuženog, utemeljenim na potpuno i pravilno utvrđenom činjeničnom supstratu, ispravno je, po mišljenu ovog vijeća, utvrđena i njegova vinost u smislu člana 32. KZ BiH, te u konačnici njegova krivična odgovornost za počinjeno krivično djelo.

I b) Slijedeći osnov na koji žalba ukazuje, jeste pogrešna primjena materijalnog prava, s obzirom da je sud osuđujući optuženog za krivično djelo propisano zakonom BiH, postupio protivno principu zakonitosti. Nesporno je po ocjeni ovog vijeća, da je prvostepeni sud prilikom primjene materijalnog zakona i pravne kvalifikacije djela pravilno primjenio odredbe važećeg Krivičnog zakona BiH, koji je stupio na snagu 1. marta 2003. godine,

odnosno da, protivno žalbenim navodima, nije učinjena povreda principa legaliteta i vremenskog važenja zakona propisanih članovima 3. i 4. istog zakona.

Naime, načelo zakonitosti je propisano kako našim krivičnim zakonom (član 3. KZ BiH), tako i članom 7. stav 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP), koja ima prioritet nad svim ostalim zakonima u BiH (član 2.2 Ustava BiH), te članom 15. stav 1. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima (MPGPP).

Član 7. stav 1. EKLJP propisuje „Niko ne može biti oглашен krivim za krivično djelo počinjeno činom ili propustom koji, u času počinjenja, po domaćem ili međunarodnom pravu nisu bili predviđeni kao krivično djelo. Isto se tako ne može odrediti teža kazna od one koja je bila primjenjiva u času kada je krivično djelo počinjeno.“

S druge strane član 15. stav 1. MPGPP propisuje „Niko se neće smatrati krivim za krivično djelo počinjeno činom ili propustom, koji, u vrijeme počinjenja, nisu predstavljali krivično djelo prema domaćem ili međunarodnom pravu. Isto tako, neće se izreći teža kazna od one koja je bila primjenjiva u času kada je krivično djelo bilo izvršeno. Ako se, nakon što je djelo počinjeno, zakonskom odredbom predvidi izricanje blaže kazne, to će ići na korist počinioca.“

Kako se vidi iz izloženog, navedene odredbe propisuju zabranu izricanja teže kazne, ne utvrđujući time obaveznu primjenu (naj)blažeg zakona (ukoliko je isti više puta mijenjan) za učinioca, u odnosu na kaznu koja se primjenjivala u vrijeme izvršenja krivičnog djela.

Međutim, stav 2. člana 7. EKLJP propisuje „Ovaj član ne sprječava suđenje ili kažnjavanje bilo koje osobe za neki čin ili propust koji je u času počinjenja predstavljao krivično djelo u skladu s općim načelima prava priznatim od civiliziranih naroda“. Isto tako stav 2. člana 15. MPGPP propisuje „ništa u ovom slučaju ne sprječava suđenje i kažnjavanje bilo koje osobe za neki čin ili propust koji je u vrijeme počinjenja predstavljao krivično djelo prema općim načelima koja priznaje međunarodna zajednica“.

Citirane odredbe, dakle, predstavljaju izuzetke u odnosu na pravilo utvrđeno u stavu 1. člana 7. EKLJP i članom 15. stav 1. MPGPP, na koju odredbu se poziva odbrana, pri tome ne ulazeću u analizu odredbe narednog (naprijed citiranog) stava istog člana, te stoga Vijeće ovaj žalbeni prigovor nalazi neargumenotovanim i utemeljenim na površnoj analizi predmetnih odredbi.

Isti ovakav izuzetak predviđen je i članom 4a) KZ BiH kojim je propisano da članovi 3. i 4. KZ BiH ne sprječavaju suđenje i kažnjavanje bilo kojeg lica za bilo koje činjenje ili nečinjenje koje je u vrijeme kada je počinjeno predstavljalo krivično djelo u skladu sa općim načelima međunarodnog prava. Na ovaj način su faktički preuzete odredbe člana 7. stav 2. EKLJP i člana 15. stav 2. MPGPP i na taj način omogućeno izuzetno odstupanje od principa iz člana 4. KZ BiH, kao i odstupanje od obavezne primjene blažeg zakona u postupcima za krivična djela prema međunarodnom pravu. To je upravo slučaj u ovom postupku, jer je, a kako to i prvostepena presuda obrazlaže, postupanje optuženog u inkriminisanom periodu predstavljalo zločin protivan odredbama međunarodnog prava, kao i povredu najviših vrijednosti zaštićenih u svakom egzistirajućem pravnom poretku.

U kontekstu iznesenog bitno je pomenuti da je država BiH, kao nasljednica (pravni sukcesor) bivše Jugoslavije, ratifikovala EKLJP i MPGPP, pa su ovi sporazumi za državu obavezujući i sudovi Bosne i Hercegovine ih moraju primjenjivati. Stoga je član 4a) samo domaći pravni podsjetnik, jer on nije neophodan da bi se primjenjivali ovi sporazumi, te se ima primjenjivati kod procesuiranja svih krivičnih djela iz oblasti ratnih zločina, a koja su

propisana u glavi XVII Krivičnog zakona BiH pod naslovom „Krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom“.

Običajni status kažnjivosti ratnih zločina i propisivanje individualne krivične odgovornosti za njihovo počinjenje u periodu 1992. godine, potvrđeno je od strane Generalnog sekretara UN-a¹, zbog čega je nesporno da su 1992. godine zločini protiv civilnog stanovništva bili sastavni dio međunarodnog običajnog prava.

Obzirom na sve navedeno ovo krivično djelo se u svakom slučaju može podvesti pod „opća načela međunarodnog prava“ iz člana 4a) KZ BiH. Dakle bez obzira da li posmatramo sa stanovišta međunarodnog običajnog prava ili stanovišta „principa međunarodnog prava“, nedvojbeno je da je ratni zločin protiv civilnog stanovništva predstavljao krivično djelo u inkriminisanoj periodu, odnosno da je zadovoljen princip legaliteta. Konačno, u vezi sa članom 7. stav 1. EKLJP, ovo vijeće primjećuje da primjenu člana 4a) dodatno opravdava činjenica da je izrečena kazna u svakom slučaju blaža od smrtne kazne, koja je bila na snazi u vrijeme izvršenja djela, čime je zadovoljena i primjena principa vremenskog važenja krivičnog zakona, a protivno neosnovanim tvrdnjama žalbe da se radi o povredi ovog načela.

Ne kraju u prilog svemu navedenom sud upućuje na odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u predmetu Abdulhadima Maktoufa², kojom je zaključeno da u konkretnom slučaju pitanje primjene KZ BiH u postupku pred Sudom BiH ne predstavlja kršenje člana 7. stav 1. EKLJP.

I c) Naredni žalbeni prigovor odbrane se svodi na povredu prava na odbranu optuženog u smislu bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka d) ZKP BiH, a koji prigovor je Vijeće takođe našlo neosnovanim, te ocijenilo da se u konkretnom slučaju ne radi o povredi člana 6. ZKP BiH.

Uporište za ovakav stav Vijeće nalazi u konkretnoj i razložnoj argumentaciji prvostepenog suda kao i u činjenici da je jasno, da je optuženi bio upoznat sa svim pravima u toku istrage, kada se čak pozvao na svoje pravo da ne odgovara i ne daje iskaz Tužiocu u smislu odredbe stava 3. člana 6. ZKP BiH, te da je od samog početka imao *ex officio* branioca kojeg je sam izabrao, pa se čini nelogičnim da se za vrijeme trajanja čitavog postupka nije mogao upoznati sa radnjama koje mu se stavljaju na teret, ako ništa iz pismenih podnesaka i svega što je potpisivao još od prvog ispitivanja u Tužilaštvu, ili u krajnjoj liniji iz optužnice.

Apelaciono vijeće ide i korak dalje, te zaključuje da i ako bi se prihvatile tvrdnje odbrane da je optuženi u postupku učestvovao samo formalno, odnosno da do početka glavnog pretresa nije znao šta mu se stavlja na teret, malo vjerovatnom se čini njegova nezainteresiranost za pomenutu okolnost, obzirom da je do tada duži vremenski period boravio u pritvoru i izvođen pred Sud u par navrata, te je logično da je kod istog morao postojati itekakav interes za sve što se tiče njegovog života i slobode, kao i potreba da reaguje, ukazujući da ono što mu se saopštava ne razumije.

---

¹ Izvještaj GS UN-a u vezi sa stavom 2. Rezolucije Vijeća sigurnosti br. 808, 3. maj 1993. godine, paragraf 34-35 i 47-48

² Odluka donesena dana 30. marta 2007. godine

Odbrana ističe okolnost da optuženi uslijed oštećenja sluha nije bio svjestan svojih prava, te je propustio da iskoristi svoje pravo iz člana 229. i člana 231. ZKP BiH tj. eventualno priznanje krivice ili pregovaranje o krivnji, koju argumentaciju Vijeće nalazi nerealnom iz razloga što je optuženi u bilo kojem momentu u toku trajanja postupka pred prvostepenim sudom, dakle sve do okončanja glavnog pretresa mogao iskoristiti prava predviđena odredbama citiranog člana.

Nadalje, optuženi je tokom svjedočenja bez većih poteškoća ispitan kako od strane odbrane, tako i od strane tužilaštva, a sud je povrh svega istom obezbijedio slušni aparat shodno medicinskoj dijagnozi. I za nabavljeni aparat optuženi je imao primjedbi, ističući da opet ništa ne razumije, već da se uz upotrebu istog samo pojačava tonalitet zvukova koji do njega dopiru, što sve, posmatrano sa stanovišta ovog vijeća, dovodi do zaključka da se radi o taktici odbrane, kojom se pokušava zloupotrijebiti nesporno oštećenje sluha optuženog u pogrešne svrhe, a sve iz razloga što je isti, pogotovo nakon potvrđivanja optužnice, te izricanja prvostepene presude, postao svjestan težine zločina za koje je optužen, odnosno nepravomoćno osuđen, pokušavajući na taj način da se sud dezavuiše nelogičnim i neuvjerljivim tvrdnjama o povredi prava na odbranu optuženog. Također, i na javnoj sjednici apelacionog vijeća kojoj je prisustvovao optuženi, članovi vijeća su se mogli uvjeriti da oštećenje sluha na koje se poziva optuženi nije takve prirode koje bi onemogućilo optuženog u normalnom praćenju i učešću u postupku.

I d) Konačno, posljednje na što je žalba ukazala jeste odluka o krivičnoj sankciji, sa alternativno postavljenim prijedlogom da se optuženom izrekne manja kazna, bez davanja ikakvog obrazloženja u prilog istom. Naime, žalbom se ne precizira iz kojih razloga se ospira odluka o krivičnoj sankciji, niti se iznosi u čemu se ogleda povreda neke odredbe i iz kojih razloga se izrečena kazna smatra prevelikom, odnosno ne iznosi se bilo kakva argumentacija u prilog prijedloga za smanjenje kazne optuženom.

Stoga, a imajući u vidu da je ovo vijeće našlo da je prvostepenom presudom pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje u odnosu na radnje optuženog, kao i njegovu krivičnu odgovornost, Vijeće zaključuje da je izrečena kazna u trajanju od 29 godina pravilno odmjerena.

Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeni sud pravilno cijenio sve okolnosti relevantne za odmjeravanje kazne u skladu sa odredbama člana 48. stav 1. KZ BiH, imajući u vidu granice propisane kazne za predmetno krivično djelo, svrhu kažnjavanja i postojanje olakšavajućih, odnosno otežavajućih okolnosti. Ove okolnosti su u dovoljnoj mjeri došle do izražaja prilikom odmjeravanja kazne optuženom te i ovo vijeće dijeli stav prvostepenog suda da će se izrečenom kaznom u cijelosti postići svrha kažnjavanja predviđena članom 39. KZ BiH.

Obzirom na sve navedeno, žalbu branilaca optuženog Pekez Mirka sina Mile je u smislu člana 313. ZKP BiH valjalo odbiti kao neosnovanu i u dijelu koji se odnosi na ovog optuženog prvostepenu presudu potvrditi.

II U odnosu na dio presude koji se odnosi na optužene Pekez Mirka sina Špire i Savić Milorada, Apelaciono vijeće je uvažavajući žalbe branilaca istih, obzirom da su utvrđene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, na osnovu člana 315. stav 1. tačke a) i stav 2. ZKP BiH prvostepenu presudu u dijelu koji se odnosi na ove optužene ukinulo, obzirom da je našlo da se ovaj dio presude može izdvojiti bez štete za pravilno presuđenje, i odredilo održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH.

Naime, pobijanom presudom optuženi Pekez Mirko sin Špire i Savić Milorad oglašeni su krivim za počinjenje radnji i djela koje im je optužnicom stavljeno na teret, odnosno da su zajedno sa optuženim Pekez Mirkom sinom Mile, a sva trojica kao dio organizovane grupe naoružanih ljudi, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme rata i oružanog sukoba, učinili ubijanja i namjerno nanošenje osobama snažnog tjelesnog, duševnog bola, povrede tjelesnog integriteta i pljačku imovine na način opisan u izreci presude.

Branioци oba optužena su izjavili žalbe iz razloga bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k), a branilac prvooptuženog i iz tačke d) istog stava i stava 2. istog člana, povrede krivičnog zakona iz člana 298. tačka d) i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. stav 1., sve ZKP BiH.

Apelaciono vijeće je, razmatrajući sve žalbene osnove na koje je predmetnim žalbama ukazano, pošlo od bitnih povreda odredaba krivičnog postupka (*error iuris*), obzirom da iste imaju primat u odnosu na sve ostale žalbene osnove, te je stoga, imajući u vidu da njihovo postojanje podrazumijeva ništavost provedenih procesnih radnji u krivičnom postupku i donesene presude, te obavezno ukidanje presude u pobijanom dijelu, valjalo ispitati osnovanost žalbenih prigovora koji ukazuju na ovu povredu u smislu člana 297. ZKP BiH.

U pogledu žalbenih prigovora kojima se ukazuje na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, branilac optuženog Pekez Mirka sina Špire ističe da “U presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, jer se iz presude može vidjeti da je konfuzna i nelogična, kontradiktorna.” Navedeno se potkrepljuje argumentacijom da u obrazloženju nisu navedeni razlozi koji bi ukazali da je ovaj optuženi odgovoran za sve što se događalo, a kako je to sud pokušao prikazati, te se ukazuje na dio obrazloženja koji se odnosi na pljačkanje civila, gdje ni jedan navedeni dokaz ne upućuje na zaključak da je optuženi učesnik istog, dok se sa druge strane kompletan sadržaj tužiočevog optuženja prihvata kao izreka presude.

Prigovore iz iste zakonske odredbe, branilac optuženog Savić Milorada, obrazlaže činjenicom da je u izreci presude navedeno da je njegov branjenik postupao na način da je zajedno sa ostalim izvršiocima dogovorio zajednički plan, bio naoružan oružjem sa dugom cijevi, vrijeđao civilno stanovništvo nesrpske nacionalnosti koje je sprovodio do mjesta strijeljanja i tom prilikom ih tukao nogama i puškom, naredio da se sve vrijedne stvari koje su imali kod sebe stave na određeno mjesto i te stvari prisvojio, a zatim da je naredio da se poredaju jedni pored drugih i u njih pucao iz oružja duge cijevi, dok je u obrazloženju presude navedeno da je za optuženog Pekez Mirka sina Mile nesporno utvrđeno da je direktno poduzeo radnju izvršenja pljačkanja i ubijanja civila, dok su ostala dvojica optuženih na odlučujući način doprinijeli ostvarenju djela.

Navedeno, po mišljenu branioca upućuje na zaključak da je iz obrazloženja presude vidljivo da optuženi Savić Milorad nije učestvovao u navedenim radnjama, a izrekom presude je za počinjenje istih oglašen krivim.

Slijedom navedenog, ovo vijeće je predmetne prigovore koji se mogu svesti na prigovor da je prvostepena presuda ostvarila bitnu povredu odredaba zakona o krivičnom postupku iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, našlo u potpunosti osnovanim, obzirom da je izreka pobijane presude protivrječna razlozima presude, te samim tim i nejasna i da presuda uopšte ne sadrži razloge i da u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama u pogledu ove dvojice optuženih, što samo po sebi povlači obavezno ukidanje presude u pobijanom dijelu, obzirom da se radi o apsolutno bitnoj povredi za koju postoji neoboriva pretpostavka da je negativno utjecala na zakonitost i pravilnost izrečene presude.

Samo jedna od povreda na koju su ukazale žalbe, dovoljna je da povuče za sobom konsekvence obaveznog ukidanja presude, a ista se odnosi na protivrječnost njene izreke sa razlozima iste kada u činjeničnom opisu izreke navodi da su ova dva optužena, zajedno sa ostalim izvršiocima “...*naoružani automatskim i poluautomatskim puškama, uz prijetnju njihove upotrebe, nezakonito lišili slobode i nasilno iz kuća izveli civilno stanovništvo, bošnjačke nacionalnosti(...), a nakon toga ih ih sve zajedno povelili prema mjestu “Draganovac”, (...), prijeteći da će ubiti onoga ko pokuša pobjeći i dok su ih vodili uz put ih vrijeđali, i fizički zlostavljali, (...), pa kada su došli do mjesta zv. “Draganovac”, tu su ih zaustavili te im naredili da sve vrijedne stvari (...), pa kada su oni to učinili ove stvari prisvojili, (...), gdje su im naredili da se poredaju jedni pored drugih uz ivicu provalije, (...), otpočeli sa paljbom(...)*”, kojom prilikom su **usmrtili** 23 lica a 5 lica su preživjela, od kojih 4 sa zadobijenim tjelesim povredama, dok se konkretno u obrazloženju presude (strana 31.) navodi “*Za optuženog Mirka Pekeza sina Mile nesporno je utvrđeno da je direktno poduzeo radnju izvršenja pljačkanja i ubijanja civila, zajedno sa Jandrić Jovom, dok su ostala dvojica svojim(misli se na optužene Pekez Mirka sina Špire i Savić Milorada) učešćem u prikupljanju civilnog stanovništva i barem obezbjeđenju njihovog odvođenja na mjesto strijeljanja, na odlučujući način doprinijeli stvaranju djela, ako već nisu i sami učestvovali u strijeljanjima.*”

Ovo je samo jedan od primjera iz kojeg se, po mišljenju Vijeća, najjasnije vidi u čemu se sastoji predmetna povreda. Naime, iz izreke pobijane presude, vrlo jasno prozilazi da su sva tri optužena, kao saizvršoci, postupajući sa direktnim umišljajem počinili predmetno krivično djelo, na mjestu, u vrijeme i na način opisan u izreci presude.

Međutim, u obrazloženju se prilikom definisanja konkretnog učešća u radnjama izvršenja ovih optuženih, niti kroz činjeničnu argumentaciju, niti kroz izvedene zaključke o istima, kako to žalbe pravilno primjećuju, ne navodi da su oni direktno učestvovali u radnjama izvršenja pljačkanja i ubijanja civila. Naprotiv, presuda se ograničava na formulaciju da su na odlučujući način doprinijeli, pa i tada ne precizirajući pobliže u čemu se sastoji taj njihov odlučujući doprinos, odnosno primorali civile da postupe prema naredbi Jove Jandrića i predaju dragocjenosti koje su imali u tom trenutku kod sebe, odnosno na odlučujući način

doprinijeli strijeljanju civila, što jasno ukazuje da nisu imali direktno učešće u ovim radnjama, te je presude po ocjeni ovog vijeća, propustila iznijeti razloge o odlučnim činjenicama, odnosno obrazložiti odluku iz izreke u pogledu ove dvojice optuženih.

Dakle, sam po sebi nameće se zaključak da prvostepeni sud, iznesenim obrazloženjem, nije nesporno utvrdio direktno učešće svih optuženih u svim radnjama izvršenja, za koje su izrekom presude oglašeni krivim, što je nedopustivo sa aspekta formalne i materijalne pravilnosti presude. Preciznije, prvostepeni sud je izrekom presude sva tri optužena oglasio krivim za izvršenje svih radnji počinjenja predmetnog krivičnog djela, dok je obrazloženjem za optužene Pekez Mirka sina Špire i Savić Milorada jedino nespornim utvrdio učešće u radnji prikupljanja civila i njihovog odvođenja do mjesta strijeljanja.

Stiče se dojam, po mišljenu ovog vijeća, da je optužnica podnijela, a prvostepeni sud prihvatio činjenični opis djela, a zatim u obrazloženju presude cijeneći sve dokaze izveo drugačije zaključke o učešću optuženih u radnjama izvršenja i njihove vinosti.

Navedeno, takođe konkretno proizilazi iz dijela obrazloženja koji se odnosi na odluku o krivično pravnoj sankciji, u kome se kao okolnost koja je opredijelila sud u odmjeravanju kazne prema ovoj dvojici optuženih, navodi činjenica da su postupali sa eventualnim umišljajem, dok je optuženi Pekez Mirko sin Mile postupao sa direktnim umišljajem, što je samo još jedan u nizu primjera da obrazloženje presude u pogledu kako subjektivnog elementa (*mens rea*), tako i objektivnog (*actus reus*) za ova dva optužena ne predstavlja ekvivalent navednom u izreci presude, odnosno izreka presude i obrazloženje iste su u kontradikciji, čime je ostvarena povreda da je izreka presude protivrječna razlozima presude.

Konačno, zaključuje ovo vijeće, a na šta se osnovano ukazuje i žalbama, prvostepeni sud u obrazloženju presude nije izveo jasan zaključak da su optuženi direktno učestvovali u naređivanju za postupanje, prisvajanju vrijednosti i pucanju u žrtve, već na odlučujući način doprinijeli izvršenju ovih radnji, što se može podvesti pod institut saizvršilaštva kako ga definiše odredba člana 29. KZ BiH, ali samo u slučaju da su u izreci presude jasno definisane i izdiferencirane radnje izvršenja za svakog saizvršioca ponaosob, jer od opisa tih radnji zavisi i postojanje saizvršilaštva i primjena citiranog člana, što u konkretnom slučaju nije učinjeno.

Naime, pobijanom presudom, a kako to proizilazi iz svih okolnosti, nije do kraja razjašnjeno učešće optuženih Pekez Mirka sina Špire i Savić Milorada u radnjama izvršenja predmetnog krivičnog djela, a samim tim i pitanje njihove krivične odgovornosti.

Stoga je Apelaciono vijeće utvrdilo da se ostvarila bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, kako su to žalbe osnovano ukazale, koja povreda povlači obavezno ukidanje presude u napadanom dijelu bez meritornog ispitivanja ostalih žalbenih osnova, jer je pretpostavka da zbog manjkavosti u postupku presuda nije pravilna i nije podobna za ispitivanje u suštini, bez obzira na osnove žalbe.

Dakle, bilo koja od povreda iz člana 297. a) do k) (osim f) i j)) ZKP BiH, čiju egzistenstnost utvrdi žalbeno vijeće, nužno implicira nemogućnost upuštanja u ocjenu bilo kojeg drugog žalbenog osnova, a pogotovo izjašnjavanja o istom (bilo pozitivno, bilo negativno), a iz

razloga što se ne može cijeliti odluka donijeta u procedure, ili po proceduri, protivnoj zakonu, a da ne stoji osnovana sumnja i u samu odluku.

Obzirom da utvrđene povrede predstavljaju apsolutno bitne povrede koje za sobom povlače pomenute konsekvence, žalbeno vijeće je uvažilo žalbe, te na osnovu člana 315. stav 1. tačka a) i stav 2. ZKP BiH, prvostepenu presudu ukinulo u dijelu koji se odnosi na optužene Pekez Mirka sina Špire i Savić Milrada, te u tom dijelu odredilo održavanje pretresa pred Apelacionim vijećem Suda BiH.

U ponovnom postupku otklonit će se učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka, ponovo izvesti već izvedeni dokazi, te uz ocjenu ostalih žalbenih navoda, po potrebi izvesti i drugi dokazi.

Imajući u vidu da je prvostepena presuda u ovom dijelu ukinuta, žalbeno vijeće se nije upuštalo u iscrpnu analizu ostalih žalbenih prigovora odbrane, već se u smislu člana 316. ZKP BiH, ograničilo samo na iznošenje kratkih razloga za ukidanje.

Zapisničar:

Medina Hababeh

PREDSJEDNIK VIJEĆA

S U D I J A

Dragomir Vukoje

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.

